

UAB „Savas metanas“ planuoja statyti biometano gamyklą Kėdainių r. sav., Josvainių sen., Šingalių k. Vykstant statybos projekto visuomenės informavimo apie numatomą statinių (jų dalių) projektavimą (informacija 2024-05-20 buvo paskelbta savivaldybės internetinėje svetainėje <https://www.kedainiai.lt/veiklos-sritys/architektura-ir-urbanistika/statiniu-projektiniai-pasiulymai/1768>) ir 2024-06-04 visuomenės dalyvavimo svarstant statinių (jų dalių) projektinius pasiūlymus procedūroms, Kėdainių rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė) sulaukė Kėdainių rajono gyventojų (daugiausiai Karūnavos, Josvainių, Keleriškių, Vainikų gyventojų) prašymų ir klausimų, kuriais išreikštas didelis susirūpinimas dėl būsimos biometano gamyklos statybos. Gyventojų atstovai savo prašymuose kelia argumentuotą susirūpinimą dėl UAB „Savas metanas“ biometano gamyklos statybos ir šio objekto potencialaus poveikio aplinkai, eismo saugumui, visuomenės sveikatai ir gyvenimo kokybei. Gyventojai pagrįstai baiminasi dėl biometano gamyklos statybos bei tolesnės jos veiklos, kuri turės:

- tiesioginę įtaką oro taršai,
- nemalonių kvapų sklaidai, ką labiausiai pajus aplinkinių gyvenamųjų vietovių gyventojai,
- gamykla ženkliai padidins sunkiasvorio transporto srautą ir triukšmo lygį,
- išaugęs transporto srautas ne tik didins eismo įvykių riziką, bet ir pablogins valstybinės reikšmės kelių dangos būklę,
- tokia ūkinė veikla gali neigiamai paveikti tiek gyventojų sveikatą, tiek jų turto vertę,
- biometano gamykla būtų toje pačioje vietoje, kurioje ūkinę veiklą arti gyvenamųjų vietovių vykdo taršios įmonės UAB Krekenavos agrofirma ir UAB „Bekonas LT“ kiaulių auginimo įrenginys.

Nors biodujų gamybos skatinimas yra numatytas svarbiausiose Lietuvos Respublikos energetikos strateginiuose dokumentuose, tokiuose kaip Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas ir Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija, Savivaldybė nepritaria biodujų gamybos įrenginių statybai šioje vietoje. Pagrindinis nepritarimo motyvas tai, kad žaliava, naudojama biodujų gamybai, bus atvežama, o ne susidarys gamybos vietoje, tuo padidinant riziką atsirasti nemaloniems kvapams ją vežant. Taip pat atsižvelgiant į nuolatinius gaunamus gyventojų skundus dėl esamų įmonių veiklos sklindančių nemalonių kvapų, kurių koncentracija aplinkos ore papildomai padidės, ypač prie artimiausių gyvenamųjų teritorijų, esančių apie 260 m atstumu nuo planuojamos ūkinės veiklos, dėl biodujų gamyklos veiklos ir turės didesnę neigiamą poveikį gyventojams.

2024-05-28 Savivaldybė kreipėsi į projekto rengėją UAB „IREMAS“ išreikšdama susirūpinimą dėl biometano gamyklos statybos ir tolesnės jos veiklos, siūlydama paieškoti alternatyvių sprendimų parenkant gamyklos vietą, kurioje nebūtų sutelktos kelios taršios įmonės vienoje lokacijoje arti gyvenamųjų vietovių.

Taip pat 2024-05-29 Savivaldybė raštu Nr. AS-1878 kreipėsi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją su prašymu, kad ministerija ir jai pavaldžios institucijos išsamiai išanalizuotų visas su UAB „Savas metanas“ biometano gamyklos statyba ir eksploatavimu susijusius klausimus, įskaitant poveikį aplinkai, eismo saugumui, visuomenės sveikatai ir gyvenimo kokybei. 2024-06-05 iš ministerijos gautas atsakymas Nr. D8(E)-2748 (gav. reg. Nr. AG-4668), kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 str. 1 d. 12 punkte nurodytu subsidiarumo principu, Savivaldybės kreipimasis perduotas nagrinėti Aplinkos apsaugos agentūrai, kuri pagal kompetenciją koordinuoja atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimo procesus, nagrinėja atrankos informaciją, poveikio aplinkai vertinimo subjektų, suinteresuotos visuomenės pasiūlymus dėl atrankos informacijos, nagrinėja ir vertina argumentuotą suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą, suinteresuotos visuomenės pasiūlymus.

Dėl susiklosčiusios probleminės situacijos Kėdainių rajono savivaldybė, suprasdama gyventojų susirūpinimą, yra visapusiškai pasirengusi bendradarbiauti su atsakingomis valstybės institucijomis, kurių atsakingas požiūris ir konstruktyvus bendradarbiavimas dėl UAB „Savas metanas“ projektuojamos biometano gamyklos leis rasti sprendimą, kuris visų pirma atitiktų vietos gyventojų poreikius ir interesus.

Atsižvelgdama į išdėstytus argumentus ir gyventojų prašymus, Kėdainių rajono savivaldybės taryba nepritaria biometano gamyklos statybai pasirinktoje vietoje – Kėdainių r. sav., Josvainių sen., Singailių k.